

Meclisin Meclis yarışında kadınlar

Kadın halleri

Türkiye kadınlara seçme-seçilme hakkı veren ilk ülkelerden biri olmasına rağmen bu hakkın kullanımı konusunda en alt sıralarda seyrediyor. Kadınların siyasete katılım sayısı açısından dünyada ne yazık ki 165. sıradayız. 550 milletvekilinin yer aldığı meclisimizde yalnızca 24 kadın milletvekili görev yapıyor. Kadın siyasetçi açığı Türkiye'de her seçim döneminin bildik gündemlerinden biri olmasına rağmen, seçimden sonra sonuçlar önümüzde geldiğinde harekete tartışılan bu konunun aday

listelerine pek de yansımadağını görüyoruz. Ancak 22 Temmuz'da yapılacak seçimler farklı olacak gibi görünüyor. Partilerden yapılan açıklamalara göre, milletvekili adaylığı için rekor sayıda kadın başvuruda bulundu. Bu hafta görev süresinin tamamlanmasına az bir süre kalan meclisimizin emektar kadın vekillerine ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Nimet Çubukçu'ya kulak verdik. Yoğun geçen bir yasama döneminin sonuna doğru bir hayli yorgun olan kadın vekiller, çalışmalarını, şikayetlerini ve umutlarını anlattı.

ERTAN ALTAN

ertan@yenisafak.com.tr

NİMET ÇUBUKÇU

Erkekler siyasette kırıcı

Meclis'te yer alan 24 kadın milletvekilinden biri de Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Nimet Çubukçu. Şu sıralar yurt gezisinde olan Çubukçu'yu Rize'de yakaladık. Seçimler yaklaşırken kadın milletvekillerinin performansını değerlendiren Çubukçu, kadınların başarılı bir dönem geçirdiğini düşünüyor. Çubukçu'ya göre kadınların en önemli başansı, kadın siyasetçiyeye olan ihtiyacın toplumsal talebe dönüşmesi. Milletvekillerinin bu talebi sık sık dile getirmesi de, bu konunun ciddi bir sorun olarak görülmesine katkı sağladı.

Kadınlar çok çalıştı

550 milletvekilinin yer aldığı mecliste kadın vekillerin iş yükü oldukça fazlaydı. "Dönemimizde yapılan kadınlar lehine çalışmalar gözünüzde bulundurulursa kadınların ne kadar çok çalıştığı daha iyi anlaşılabilir" diyen Çubukçu, bu dönem kadın bakış açısının ve duyarlılığının en üst seviyede meclise yansıdığı görüşünde.

Her zaman nezaketle karşılandım

Erkekler genellikle hanımların yanında davranışlarına çeki düzen verirler. Her zaman olduklarından farklı davranırlar. Bu konuda partisi içindeki gözlemlerini aktaran Çubukçu, şunları söyledi: "Meclis içinde de meclis dışında da çok büyük bir nezaketle karşılanıyoruz. Davranışlarına dikkat ediyorlar mı yoksa her zamanaki davranışları mı biliyorum ana edap içinde davrandıklarını görüyorum. Diyaloglarımız genellikle bir aile sıcaklığı

içinde oluyor. Diğer yandan siyasete kadın olmak zor, erkekler şöyle davranıyor demek de istemiyorum. Bu hem gerçekçi yansımam hem de siyasete hevesli kadınları ürkütmem istemem. Doğrusu ben kadın olduğum için hiçbir ayrımcı davranışa maruz kalmadım. Her zaman teşvik edildim. Bizde bir görev için bir erkek ve bir kadın rakip olduğunda kadın tercih edilir. Bu konuda çok özverili davranılır."

Erkek vekillerin sen-ben kavgası

Mecliste son dönemde oldukça sert tartışmalar yaşandı ve yaşanmaya da devam ediyor. Peki bu sert siyasi iklimden kadınlar nasıl etkileniyor? Herhangi bir konuda farklı düşünen kadın vekiller, erkek vekillerden nasıl bir muamele görüyor? Erkekler egemen bir tarz ve üslubu farklı düşündükleri kadınlara yönelik kullanıyorlar mı? Çubukçu kendisinin böyle bir muameleye karşılaşmadığını şöyle de erkeklerin siyaseti daha kırıcı ve sert yaptığını söylemeden edemiyor. Çubukçu'ya göre erkekler, siyasi olarak saflaşıktan çok kişisel olarak saflaşıyor.

Aile hasreti var

İster siyasetçi olsun ister akademisyen ya da iş dünyasının içinde, kadınların toplumsal sorumluluklarının önemli bir parçasını ev ve aile yaşamı oluşturuyor. Nimet Çubukçu bu ilişkinin uyumu konusunda şimdiye kadar herhangi bir sorun yaşamadığını söylüyor. Ancak yoğun tempo nedeniyle sık sık ayrı kaldığı eşi ve çocuğunu özlediğini de gözlemliyor.

Halide Incekara (İstanbul)

Kadın sorunu çözülmüşse kadınlar siyaset yapamayacak mı?

Kadın ve siyaset konusunu herkes ağzına sakız etti. Ne doğrudur, ne yanlışır, karmaşık oldu. Hayatında siyasetle uğraşmamış bir sürü insan kalkıp kadın ve siyaset konusunda ahkam kesiyor. Siyasi sorumluluğun, millete olan vadin kadını erkeği değil. Siyasete yaklaşım kadını erkeği değil. Bu mantık kadın siyasetçileri sadece kadın sorunlarıyla ilgilennmeye itiyor. Kadınlara yalnızca kadınlarla ilgili bakanlıklar veriliyor. Sanki eğitimden, adaletten, milli savunmadan anlamazmış gibi. Diyelim çözüldü kadın sorunu, kadınlara artık sizin yapacak siyasetiniz kalmadı mı diyeceğiz.

Güldal Aksit (İstanbul)

Kaptırmış çalışıyorduk, seçim geldi

Meclis'in ilk döneminde bakanlık yaptım. O dönem yasamanın içinde pek fazla yer alamadım. Benim vekillikim, bakanlığımın arkasından geldi. Bu dönemde birçok komisyonda çalıştım. Bana göre en önemli çalışmaların biri Etik Komisyonu'ydü. Ben komisyonun başkanındım. Tam buradaki çalışmalarımızı bir üst komisyona havale etmek üzereyken seçim kararı alındı. Ama yine de meclis tarihinde on yıldır çıkmayan yasalara çıkardık. Benim için çok anlamlı ükneye toplama bir şey kazandıran çalışmalar. Bu anlamda bir kadın milletvekili olarak yaptıklarından gurur duyuyorum.

Nevin Gauze Erbatur (Adana)

Tek sıkıntım eşimi özlemek

Bir kadın olarak mecliste belirgin bir güçlük karşılaşmadım. Uzun yıllar öğretim üyeliği yaptım. 35 yıldır iş yaşamının içindedim. Eşim de bana çalışmamda çok destek oluyor. Bu açıdan rahat bir vekillik dönemi geçirdim. Eşimi özlemek dışında bir sıkıntı olmuyor. Yasama döneminizin en önemli sorunu namus ve töre cinayetleriydi. İlk kez bu konuyla ilgili mecliste bir araştırma komisyonu kuruldu. Ben de burada görev aldım. Sık çalıştığımız düşünüyorum. Kadın hakları açısından önemli yasal değişiklikler yaptık. Ama tabii çok önemli eksiklikler de var. En önemlisi de kadın-erkek eşitliği komisyonunun hala kurulamamış olması.

Zeynep Armağan Uslu (İstanbul)

Kadın milletvekilleri mecliste dayanıştı

Uzun yıllardır askıda olan yasalarn çıkarılması için yorucu bir çalışma dönemi geçirdik. Kadınların iyi bir sınav verdiğini düşünüyorum. Yapılan düzenlemelerin hepsi kadınların toplumsal partadan daha adaletli bir şekilde yararlanmasını için. Şimdi bunların süreklili hale getirilmesi gerekiyor. Kadınlar ilgilendiren yasalarda kadın milletvekilleri parti ayrımı gözetmeden dayanışma içinde çalıştılar. Siyasette kadınlara farkı böyle bir şey olsa gerek.

Nevval Sevindi

Dikiş bakanlığı olsa onu da kadınlara verirler

Kadın Adayları Destekleme Derneği (KADER)'in başlatığı "biyik" kampanyası seçim öncesi büyük yankı uyandırdı. KADER'in kurucularından olan Nevval Sevindi seçilmek için biyik takmadı ama milletvekili adayı olarak siyasete girmeğe hazırlanıyor. Şimdiye kadar yazırlığı ve sivil toplum çalışmalarıyla tanıdığımız Sevindi'ye kadın ve siyaset ilişkilerini konuştuk. Türkiye sık sık demokrasi ara veren bir ülke olduğu için erkeklerin bile zorlandığı siyasete kadınların önünün kesilmesinin kaçınılmaz olduğunu söyleyen Sevindi'ye göre, bin bir zorlukla siyasete giren kadınlar da bir erkek figürüne yaslanmak zorunda kalıyor. Bu yüzden politika yapma tarzları da erkeklerin etkisinde kalıyor. Diğer yandan kadınlara siyasette güven duyulmuyor. Savunma, adalet gibi önemli bakanlıklara erkekler getirilirken, kadınlara "aileden sorumluluk" gibi bakanlıklar bırakılıyor. Dikiş ya da

yemek pişirme bakanlığı olsa onları da kadınlara verebilirler.

Duygusal zekaya ihtiyaç var

Kadın siyasetteki önemi toplumdaki yerinden kaynaklanıyor. Kadın yanında mutlaka çocuk var ve bu çocuklar büyüyen genç oluyorlar. Yanına genç ve çocuğu alan kadının siyasetin dışında kalmaması toplumsal sorunları artırıyor. Sevindi'ye göre kadının siyasetteki farkı duygusal zekasından kaynaklanıyor. Zira erkekler kadınlara göre duygusal zekalarını kullanmayı bir eksiklik olarak görüyor. Sevindi duygusal zekaya şöyle açıklıyor: "Bizim kültürümüzde gönül alma, gönül fetihme gibi kavramlar var. Gönül meselesi kadınlarda çok önemli. Örneğin erkekler ekonomik çıkarlar adına yeşil alanı koruyamazlar. Ama kadın önüne böyle mesele geldiğinde çocuğın üstününü Aradaki fark bu."